

Förtydliganden och justeringar inför kongressen

Förbundsstyrelsen och förbundskontoret har besökt minikongresser och varit i kontakt med delegationsledare. I samband med detta har ett antal frågor lyfts där det finns oklarheter eller önskas förtydliganden.

I detta dokument finns ett antal justeringar i förbundsstyrelsens förslag till beslut och ett antal förtydliganden från förbundsstyrelsen.

Dokumentet innehåller:

- Förändringar i förbundsstyrelsens förslag motioner
- Förslag till förändringar av arbetsordning
 - Förtydligande avseende yrkande på princip- och handlingsprogram
 - Justering av arbetsordning avseende reservationer
 - Förslag till arbetsordning avseende flytt av motioner
- Förtydliganden av förbundsstyrelsens förslag
 - Förtydliganden avseende avtalsmotioner
 - Organisationsutredningens status i kongressmaterialet
 - Inriktningsbeslut om avdelningar
 - Vad händer efter kongressens beslut om avdelningar?
 - Kongressens möjlighet att lägga förslag på stadgeförändringar
 - Stadgebeslut och eventuell omedelbar justering

Förändringar i förbundsstyrelsens förslag motioner

I dessa motioner har förbundsstyrelsen beslutat att justera sina förslag till beslut. De redovisas här och kommer också att läggas in som yrkanden i Easymeet.

- **Motion FaS.65** – FS vill ändra sitt förslag från avslag till bifall på att-sats 1 samt lägga till text i handlingsprogrammet enligt följande: Ny sista mening i stycke två kapitel 9. Värva och behålla, så att stycket avslutas:

”Även under medlemskapets gång ska vi kontinuerligt – och särskilt vid tidpunkter då sannolikheten att man lämnar är särskilt stor – påminna om medlemskapets värde. För att ytterligare öka medlemskapets värde ska vi teckna en kompletterande tjänstegrupplivförsäkring som omfattar medlemmar som inte omfattas av kollektivavtalad sådan.”

Skälet till förbundsstyrelsens förändring är att den beräkning som hänvisas till i motionssvaret är felaktig. Att bifalla motionen skulle inte kräva att Handels ansluter sig till LO-paketet och därför inte innebära den stora kostnad vi trodde vid behandlingen av motioner.

- **Motion TrA.49** flyttas från att hanteras som avtalsmotion till att sambehandlas med TrA.34 under Trygghet och arbetsglädje, kapitel 8. En god arbetsmiljö, stycke 2. Förbundsstyrelsens förslag till beslut på TrA.49 är att den ska besvaras, en motivering finns i dokumentet motiveringar avtalsmotioner.
- **Stadgar §23 Valberedningar moment 2** *Valberedare och kandidatur* föreslås att orden "i beslutande organ" läggs till så att momentet lyder: "Den som är vald till valberedning kan ej delta vid beredning av val till uppdrag i beslutande organ där den själv kandiderar."

Detta förslag till lydelse överensstämmer bättre med förbundsstyrelsens avsikt, det vill säga att man som valberedare inte kan delta i valberedandet av det organ man själv kandiderar till.

- **Stadgar §23 Valberedningar moment 3** *Hinder för valbarhet*: Sist i momentet lägga till texten:

"Förbunds- och avdelningsanställda är valbara till valberedningar i den fackklubb de är organiserade i som arbetstagare."

Förbundsstyrelsens ursprungliga förslag innebar oklarheter om Handels egen personal kan ha valberedningar i sina fackklubbar. Det anser förbundsstyrelsen självfallet att det ska vara möjligt.

- **Stadgar §24 Avdelningar moment 5** *Styrelse* Förbundsstyrelsen ändrar förslaget från avslag till besvarande på motion Sta.62. Detta innebär också förslag till ny text i momentets näst sista stycke som lyder:

"På representantskapets årsmöte ska även utses minst tre styrelsesuppleanter, som vid ordinarie ledamots förhinder inträder i den ordning som årsmötet fastställer. Vid ordinarie ledamots avgång inträder suppleant, i den ordning som årsmötet fastställt, som ordinarie ledamot fram till nästkommande representantskaps årsmöte."

Skälet till förändrat förslag till beslut är dialog med motionären som förtydligade motionens innebörd. Den nya texten innebär att det som är praxis vid avdelningarna också blir inskrivet i stadgarna: Att om en ordinarie ledamot avgår så går en suppleant in på den platsen (dvs inte olika suppleant från möte till möte), men enbart fram tills årsmötet då nytt val eller fyllnadsval efter den som avgått ska förrättas.

Förslag till förändring av arbetsordning

I samband med att minikongresser har genomförts har ett antal behov av tydlighet i arbetsordningen synliggjorts.

Förtydligande avseende yrkande på princip- och handlingsprogram

Förbundsstyrelsen föreslår att arbetsordningen förtydligas på sidan 3 under rubriken *Styrelsens förslag till principprogram och handlingsprogram*. Detta så att arbetsordningen blir mer konkret gällande hur ombud kan yrka på handlings- och principprogram. Det nya förslaget stämmer överens med hur ombuden har utbildats under minikongresserna. Nedan är ny text understruken.

Förslaget lyder:

Styrelsens förslag till principprogram och handlingsprogram

Styrelsen har lagt fram förslag på principprogram samt tre handlingsprogram för Handels att fokusera sin verksamhet kring under kommande kongressperiod. Alla medlemmar har haft möjlighet att skriva motioner med förslag till förändringar och utifrån dessa motioner har förbundsstyrelsen justerat sina förslag.

På kongressen behandlas hela texterna i dessa program och det går att göra förslag på ändringar i hela texten där motioner har lyfts.

Förbundsstyrelsen har utifrån vissa motioner gjort nya förslag till text i handlingsprogrammen. Denna text är möjlig för ombuden att föreslå förändringar av vid yrkande på ett annat förslag till beslut i en motion. Det går också att vid yrkande på samma förslag till beslut som förbundsstyrelsen föreslå en förändring av förbundsstyrelsens förslag till text.

Ombud kan även yrka på att motionen behandlas i en annan del av handlingsprogrammet eller i annat handlingsprogram men det måste då beslutas under arbetsordning.

Alla förslag till textförändringar ska gälla frågor som finns i motioner som inkommit till kongressen.

På kongressen behandlas programmen ett mindre antal stycken i taget – då behandlas texten i förslaget till handlingsprogram samt de motioner som gäller de aktuella styckena.

Justering av arbetsordning avseende reservationer

Förbundsstyrelsen önskar justera arbetsordningen gällande eventuella reservationer så att motiveringen till reservationen måste framföras från talarstol för att kunna föras till protokollet.

Arbetsordningen sidan 8 föreslås därför:

Reservationer anmäls skriftligt med namn, avdelning, dagordningspunkt samt motivering till reservationen genom att lägga ett yrkande under dagordningspunkten reservationer. Reservationen ska lämnas i direkt anslutning till beslutet, senast inom en timme efter det att beslut fattats. För att reservation ska föras till protokollet måste motiveringen framföras från talarstol.

Förslag till arbetsordning avseende flytt av motioner

Vid minikongresser har ombuden informerats att en motion kan flyttas till annan plats eller annat program om kongressen så vill. För att ge rimlig möjlighet för alla att hänga med så är det vid beslutet om arbetsordning ett sådant yrkande behöver ske. Detsamma gäller om ombud önskar lyfta motion som behandlats som avtalsrelaterad till behandling.

Sidan 3

Motionerna har skickats in av medlemmar och avdelningar för att förändra i styrelsens förslag till princip- och handlingsprogram. För varje motion har förbundsstyrelsen gjort ett förslag till beslut. Det är enbart förbundsstyrelsens förslag till beslut som kan ändras i motionerna, motionärens text och styrelsens utlåtandetext kan inte förändras.

Ombud kan yrka på att motion behandlas vid annan plats eller i annat program. Detta måste yrkas på i samband med beslut om arbetsordning.

Motioner som hanterar avtalsfrågor kommer ej att behandlas av kongressen. Förslag gällande förbundets avtal hanteras inom processen med avtalskonferenser följt av avtalsrörelse. Motioner som hanterar avtalsfrågor kommer att delges kommande avtalskonferenser. Ombud kan kräva att motion som förbundsstyrelsen bedömt vara

avtalsmotion ska behandlas av kongressen. Detta måste yrkas på i samband med beslut om arbetsordning.

Förtydliganden i förbundsstyrelsens förslag

Avtalsrelaterade motioner

Förbundsstyrelsens förslag kring avtalsmotioner har inneburit frågetecken. I separat dokument finns en motivering för samtliga motioner som förbundsstyrelsen betraktar som avtalsmotioner med en motivering över varför dessa motioner är att anse som avtalsfrågor.

Förbundsstyrelsen har också beslutat att de motioner som är avtalsrelaterade kommer att delges avtalskonferenserna så att de har möjlighet att fångas in i den demokratiska processen för avtalsfrågor.

Organisationsutredningens status i kongressmaterialet

Frågor har kommit om organisationsutredningen och om den ska behandlas på kongressen.

Organisationsutredningen är inte en egen punkt på kongressen. Utredningens material har varit underlag för förbundsstyrelsen vid framtagande av handlingsprogram till kongressen. Det är primärt i handlingsprogram för facklig styrka som man hittar förslag från organisationsutredningen, exempelvis att prioritera satsningar på fler lokala förtroendevalda och inriktningsbeslut om färre likvärdiga avdelningar.

Som en del av föregående kongress beslut gällande organisationsutredning så beslutades att förbundskontoret skulle utvärderas. Denna utvärdering är genomförd och kommer att publiceras så att den är tillgänglig efter förbundsstyrelsens möte den 28 oktober 2025.

Inriktningsbeslut om avdelningar

Förslaget om att minska antalet avdelningar kommer från organisationsutredningen. Förbundsstyrelsen har inte tagit organisationsutredningens förslag i sin helhet utan landat på att kongressen tar ett inriktningsbeslut om att Handels ska gå mot färre avdelningar med så lika förutsättningar som möjligt.

Vad händer efter kongressens beslut om avdelningar?

Om kongressen beslutar att avdelningarna ska bli färre och mer likvärdiga kommer det följas av ett genomförandeprojekt som tar fram detaljerna för hur detta ska gå till. I den processen vill förbundsstyrelsen understryka att alla avdelningar kommer att vara delaktiga i genomförandet, vilka gränsdragningar som det innebär, hur det ska gå till etc. Dessa frågor är inte beslutade och det kommer finnas stor möjlighet till delaktighet.

Kongressens möjlighet att lägga förslag på stadgeändringar

Som bilaga till kongressmaterialet redovisas förbundsstyrelsens ställningstagande avseende process för eventuellt vald förbunds- och avtalssekreterare. Det har kommit frågor gällande om kongressen kan besluta att ändra stadgarna så att ett sådant val kan genomföras. Svaret är nej. Kongressen kan enbart ändra stadgar om det har inkommit en motion eller om förbundsstyrelsen har lagt det som förslag.

Förbundsstyrelsen har valt att lägga förslag att det är förbundsrådet som senast 2027 ska ta ställning till om detta ska göras nästkommande kongress.

Gällande kongressens möjlighet att ändra stadgarna så står det i §20 moment 10 "Övrig fråga som inte av förbundsstyrelsen eller genom motion eller avser ändring av stadgar hänskjutits till kongressens prövning får upptas till behandling och avgörande endast om kongressen med tre fjärdedels majoritet så beslutar."

Samma innebörd upprepas i §27 Ändring av stadgar "Ändring av dessa stadgar kan endast ske genom beslut som med anledning av förslag av förbundsstyrelsen eller motion fattats på ordinarie kongress."

Vid andra frågor som är så kallade "nya frågor" gäller att de kan behandlas om 3/4 majoritet godkänner det, stadgarna omfattas inte av det.

Stadgebeslut och eventuell omedelbar justering

En ytterligare fråga som har diskuterats är om och när beslut i stadgarna ska anses vara omedelbart justerade, det vill säga börja gälla direkt på kongressen.

Förbundsstyrelsen har i sitt förslag till nästkommande kongress samt i sitt förslag till valberedning utgått från det nya förslaget till stadgar.

Gällande kandidaters valbarhet har processen utgått från de gällande stadgarna.

Förbundsstyrelsen är den som är ansvarig för att alla handlingar ska vara beredda innan de beslutas av kongressen. I fallet med kongressperioder på fem år och att valberedningen ska ha en ordförande och valberedningen bestå av sju ordinarie och två ersättare så har ombuden haft gott om tid att sätta sig in i förslagen. I dessa frågor kommer förbundsstyrelsen yrka på omedelbar justering av stadgarna så att den nya stadgan gäller direkt efter beslut.

Skulle kongressen besluta att ändra kriterierna för valbarhet så skulle det innebära att helt nya regler sätts för en process som har pågått sedan våren 2025. Alla nomineringar från medlemmar och avdelningar utgår från den nu gällande stadgan om valbarhet och valberedningens gedigna arbete har också haft gällande stadgar som förutsättning.

Förbundsstyrelsen kommer därför ha som utgångspunkt att eventuella förändringar av kandidaters valbarhet börjar gälla från 17 november och aktualiseras i samband med kommande eventuella fyllnadsval.